

tárul élénk az emberi képzelet a világ egymástól távol lévő és elszigetelt tájain.” A félelem illetően univerzalisztikus kifejeződése ismét csak a párhuzamosok találkozására hívja fel a figyelmet: az analógiát elsöpri az egybeesés.

- ⁷ Ez a vallásos világnézet általános vonásaként is értelmezhető, amennyiben a mohamedán szemléletet is az emlékezésen keresztül előhívott halálfélelem hajtja, ld. 90.
- ⁸ Ezen a ponton Láng Zsolt szövegében is tematizálódik az ikonikus reprezentáció, illetőleg a realista, mimetikus leképezés természetességébe, konvenció- és kódmentességébe vetett hitet felszámoló posztstrukturalista kétely, ugyanis a rekonstrukció csak a mozaikkal egy helyen talált „segédnövény” leveleinek rajzolatát követve lehet sikeres.
- ⁹ Ez legjobban az ötödik részben (*a rúkmadár*) figyelhető meg, ahol az állatnak nincs is cselekményformáló szerepe, viszont intenzív projekciója a minden korban meglévő emberi félelemnek.
- ¹⁰ Néhány szöveghely, ahol nem találtam az indokát a narráció rendhagyásainak: Sapré, a kezdetől középpontban álló figura külsejének leírása miatt éppen a 93. oldalra kerül; az ötödik (*a rúkmadár*) epizód beágyazatlansága a könyv egészébe; vagy az utolsó előtti (*a kígyómadár*) rész érezhetően sietős mesterkedése, mely vélhetőleg a feltorlódott események miatti lemaradást igyekszik behozni. Itt csak helyenként – a rész végén, István meggyilkolásának remekbe szabott leírásakor viszont annál kecsesebb lendülettel – tör át az elbeszélő részletközeli diszpozíciója a történeti események előszámolásának kényszerén.
- ¹¹ Ez a jelenség (pl. *a kígyómadár* epizódban) nem független a narráció előbb jelzett problémáitól.
- ¹² E kijelentést kontextusa, a Szilasi gondolatmenetének (Szilasi László: *Eppen pörög. Új regénykorszak? Ezredvégi gondolatok a regényről.* Tiszatáj, 1997. 5. 72. o.) alapját adó Kundera írás (Milan Kundera: *Elárult testamentumok.* Budapest; Európa, 1996.) értelmezi. Kundera történeti sorozata az európai regényt a kezdetektől a modernig három félidőbe tagolja. (I. félidő: pl. Cervantes, Sterne; II. félidő: pl. Walter Scott, Balzac, III. félidő: pl. Kafka, Musil.) Szilasi Láng Zsolt mellett többek közt Darvasi László és Háy János műveire céloz, és szavai nyomán egyre sürgetőbben merül fel a különböző magyar regényhagyományok (esetünkben pl. Krúdy vagy Szentkuthy), azaz mostani szövegek örökségének felmérése, mely a kortárs trendekre nézve, mind a hozzájuk vezető út, mind a jelenlegi regénypoétikák egymáshoz rokonítása tekintetében elengedhetetlen és felvillanyozó lenne.

